

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Litterae Magistri Philippo Notarij Domino Papae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

pis patruus, & tantus Princeps vocaretur ab omnibus nepos tuus; ut cetera taceamus ex quibus tam tibi quam regno tuo & robur maximum & augmentum non modicum proveniret. Ne igitur debitum ei negare in derogationem tui nominis videaris cui teneris gratis etiam beneficia plurima liberaliter elargiri, rogamus serenitatem regiam & exhortamur in Domino quatenus pecuniam quam inclite recordationis Richardus Rex Anglorum frater tuus ipsi testamento legavit, pro tot & tantis necessitatibus, quæ incumbunt eidem, nuntiis ejus tam hilariter quam celeriter largiaris. Datum ut supra.

Scriptum est Cantuariensi Archiepiscopo ut inducat eum ad hoc.

REGI FRANCORVM.

Epist. 50.

Quanto major utilitas de concordia inter te & carissimum in Christo filium nostrum Ottonem Regem volente Domino reformanda creditur proventura, tanto serenitatem regiam ad ea quæ pacis sunt libentius invitamus. Ceterum magnitudinem tuam presentibus litteris volumus reddere certiorum quod si pacis fœdera inter vos divinitus fuerint stabilita, & ipse, quod absit, ab eis præsumeret resiliere, nos eum ad observantiam pacis per censuram ecclesiasticam cogere. Quod ne in oblivionem deveniat, sub cautione presentium pollicemur. Datum Laterani v. Idus Iunii.

LITTERÆ EPISCOPI PRÆNESTINI
Domino Papa

Epist. 51.

Beatitudinis vestræ mandatum devotione debita prosequentes, cum venissemus Treas, periculorum eventus & viarum dispendia ferè ubique passi, venerabilem fratrem nostrum Dominum Ostiensem Episcopum & magistrum Egidium Acolythum vestrum ibidem nos contigit invenisse. Quibus communicatis omnibus quæ à vobis suscepimus in mandatis, de communi consilio magister Philippus & magister Egidius cum vestris & nostris litteris præcesserunt locuturi cum Rege pro facto Ecclesiæ quod novissis & Principibus ad certum locum & terminum convocandis. Nos verò cum in Gallia partibus expectandum duceremus, Domino Ostiensi similiter ad expediendum suæ legationis officium secedente, donec à vobis & ab antedictis sociis nostris responsum acciperemus, propter sæpissimas inculcationes nuntiorum Ecclesiæ Romanæ, ne Gallicis nos quoque essemus oneri, coacti sumus versus Leodium festinare; ubi triduo commorantes, nuntios Domini Regis Ottonis & prædictorum sociorum nostrorum accepimus, nos litteris pariter & precibus urgentissime sollicitantes, ut, quia negotium nullam ulterius capiebat dilationem, & mora irrecoverabiliter apparebat damnosa, cum omni festinatione accelerare deberemus. Ceterum quia Dominus Ostiensis huic negotio maxime necessarius erat, directis ad eum tam Regis quam nostris & sociorum nostrorum litteris ut veniret, nos arrepto itinere apud Aquigianum Regi obviavimus congratulanti nimis de adventu nostro & cum devotione plurima se nobis offerenti: cum quo ingressi Coloniam, Principes quosdam ibidem die ipsis præfixa recepimus. Ad quosdam enim mandatum nostrum pervenire non potuit, quidam suscepto etiam mandato penitus accedere nequiverunt, & quidam venire noluerunt; & hoc eos noluisse deprehendimus, quia ne nostros reciperent nuntios, civitates & domus suas clausisse feruntur, Maguncinus præcipue, Spirensis, & Vvamaensis. Quidam præterea nuntij super eodem negotio à quibusdam Principibus directi, suspensio perierunt. Hoc etiam sanctitatem vestram latere non volumus, quod si negotium dilatum fuisset, quorundam corda Principum sic immutata videbantur quod in odium Romanæ Ecclesiæ tertium procreassent, nec nobis hoc in principio ita parere potuit sicut postea ipsorum intentio est plenius per as-

fiduam familiaritatem compta. Quare accepto consilio ab his qui honorem Ecclesiæ ac vestrum diligunt, in conspectu omnium qui convenerant litteras vestræ sanctitatis Regi & de ipsius receptione & approbatione cunctis exhibuimus, & cum de cetero auctoritate vestra publicè denuntiavimus Regem Romanorum & semper Augustum, excommunicatis omnibus qui se ei ducent opponendos. Quod utique tota quæ aderat universitas grante accepit, & super eo Deo & providentiæ vestræ benedictionum & gratiarum vota persolvit. Sanè quia factum hoc necesse erat melius solidari, aliud colloquium apud Corbeiam indiximus: quod ad taxatum terminum accedentes, coram iis qui ibidem conveniret eodem modo processimus. Eos verò qui se abique rationabili causa jam tertio citari absentaverant sub pena suspensionis & excommunicationis iterum duximus evocandos; quos, si non venirent, aut mandato vestro non obediissent, secundum quod vobis placere noverimus, auctore Domino puniremus. Ea propter ad factum hoc laudabiliter consummandum, cuius gloriosus finis etiam gloriam pariet Ecclesiæ, nomenque vestrum continuabit in ævum, supplicamus celsitudini vestræ & quantum possumus suademus quatenus ad stabilendum id quod factum est & feliciter expediendum quod restat, secundum quod providentiæ vestræ melius visum fuerit, & presentium latore, de quorum discretione confidimus, frater Gub. monachus Cisterciensis, frater F. Canonicus Mottariensis, nuntij nostri suggesterint, qui quod in litteris minus est verbo supplere poterunt, manum consilij & auxilij apponant, & propositionibus adversæ partis, si accesserint, intendere non dignemini; istud pro certo scientes, quia si soli ecclesiastici Principes Domino Regi Ottoni à principio fideliter adhaesissent, vel adhuc eidem vellent viribus & animis adhaerere, nulla vel modica esset difficultas in ipsius progressu negotij, finisque desideratus nostris principis & nostris laboribus arderet. Hoc præterea certum sit paternitati vestræ, Dominum Regem expositum esse fessisque omnia quæ imperastis, & facturum libenter singula quæ vita sua comere sibi duxeritis imperanda.

LITTERÆ MAGISTRI PHILIPPI
Notary Domino Papa.

Post pronuntiationem excellentissimi Domini Ottonis Dei & vestra gratia illustri Romanorum Regis semper Augusti Colonia in multorum presentia solemniter celebraram, quia & nobis & Domino Coloniaensi Episcopo ac aliis qui de consilio nostro erant videbatur quasi modicum profecisse, nisi matrimonij negotium, quod inter eundem Regem illustrem & nobilem virum Ducem Brabantie olim initiatum fuerat, per vigilantiam nostram & sollicitudinem completeretur, accessimus & Dominus Prænestinus & ego apud Trajectum superius super Mosam; ubi multorum Principum, Comitum, Baronum, & nobilium ex remotis partibus multitudine congregata, pronuntiatio illa quæ Colonia solemniter facta fuerat, ibidem fuit ferè solemniter repetita, & dispensatione præmissa, per juramenta nobilium ex utraque parte matrimonij fuit negotium confirmatum. Ex tunc autem præfatus Dux, qui cum Domino Rege non aquis passibus ambulabat, ita per gratiam Dei & merita vestra fuit in dilectione ipsius & benevolentia solidatus ut & in filium suum Regem ipsum assumpserit, & negotium imperij apud quoslibet esse proprium sub voce præconia protefteretur dicens: *Quicumque me diligit & meus esse voluerit consanguineus & amicus, in hujus mihi totis viribus articulo necessitatis assistat*, ita quod ex hoc de Los & Gelren Comites, viri nobilissimi & potentes, qui nobis se manifestissime opponerant & partem Suevi totis viribus tuebantur, incontinenti ubi eis innouit de hoc verbo, ad mandatum Domini Regis & beneplacitum sunt reversi. Fecit etiam præfatus Dux edictum generale per totam terram suæ jurisdictioni subiectam in quacunque domo duo, tres, quatuor, quinque, aut sex homines essent, uno tantum relicto, reliqui secum egredierentur ad pugnam. Omnes etiam amicos suos & consanguineos invitavit ad bellum, ita quod, sicut publicè dicitur, Dominus Rex tam cum Duce quam cum Domino Coloniaensi & Comite Palatino fratre suo, qui in omnibus potior pars consilij Regis & consilij nostri semper existit, & aliis Episcopis, Comitibus, & magnatibus terræ in expeditionem produceret centum millia armatorum; nec creditur quod eis aliquis resistere valeat, si duntaxat omni-

Epist. 52.
vide Godesfrid.
monach. 3. Pannal.
ad an. 1101.
Vide infra epist.
106.

Vide eundem ad
an. 1199. & supra
epist. 23.

LITTERÆ EIVSDEM AD
Dominum Papam.

potens Deus, à quo factum est istud, quod in oculis omnium est mirabile, Ægyptiorum illorum, Suevorum videlicet, castra respiciat & ea deiciat in profundum, & partis dexteræ iustitiam, causam scilicet sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ, tueat. Nam de Suevo, ut verum fatear, sicut testis est Deus, mentio non habetur, nisi quod aliquando adicitur aliquibus Episcopis, quos potest difficulter habere, Vormatiensium videlicet, Spirensium, & Cancellario suo, Lantravio etiam, & quibusdam Comitibus qui cum eo non ambulant recto corde. Nam Dux Bæmiae potior pars auxilij sui, & Dominus Argentinenfis, ac plures de superioribus nobiscum sunt per illius gratiam qui rectè cuncta disponit. Conqueritur autem de vobis idem Dux Sueviæ & de Romana Ecclesiâ coram ipsis, dicens quod ea sola ratione invehimini contra ipsum quia sine licentia vestra voluerit imperare, eos intelligere faciens quod ex hoc deperit libertas eorum, & nemo præter voluntatem Romani Pontificis poterit imperare. Sed, sicut per illos qui in consilio sunt ipsius frequenter accepimus, in nullo per Dei gratiam nec proficit nec proficit, nec potest exercitum congregare. Ceterum Dominus Prænestinus & ego cum magistro Egidio in itinere sumus Bingam, quæ civitas est prope Maguntiam, accedendi; ubi credimus Maguntinorum, Vormaciensium, multos Comitum & Baronum ad mandata sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ & ad vestrum & ad Domini Regis servitium facile per amicos nostros inducere; nec laborare desistimus nec etiam desistimus donec negotium Ecclesiæ & imperij Deo propitio feliciter consummetur. Quicquid autem profecerimus apud istos, processum etiam huius negotij per ordinem citò per alias litteras vobis intimare curabo. Vestrum igitur est in Lombardiam honorabiles nuntios & litteras destinare; ut sicut in Alamannia, ita & ibi negotium Ecclesiæ & imperij procuretur.

LITTERÆ REGIS OTTONIS.

Epist. 55.

Reverendissimo in Christo Patri & Domino carissimo Innocentio Dei gratia summo Pontifici & universali Papæ, Otto eadem gratia Romanorum Rex & semper Augustus, debitam devotionem & fidelem subjectionem, Primitias nostræ promotionis & beneficia paternitatis vestræ mente sollicita recolentes, & attribuentes benignitatis vestræ beneficio totum quod dignitatis aut viribus nostris accrevit vel in posterum accrescere poterit, tam devotas quam uberes sanctitati vestræ gratiarum referimus actiones, quia in boni principij proposito perseverare dignati estis & illud per venerabilem patrem nostrum Dominum Prænestinum Episcopum laudabiliter consummare quod ad Deum tantum & ad prosecutionem mandati vestri, suo respectu habito, ita prudenter & circumspèctè in his quæ legationis sue ministerio expedienda erant se gessit quod licet factum nostrum nimis implicitum in suo ingressu repererit, Deo & orationum vestrarum cooperante suffragio sic per opera studiorum suorum effecit quod promotionem nostram ex parte maxima solidavit. Et quia Maguntinus & Leodiensis electi, Siffridus videlicet & Hugo, nobis potissimè necessarij videbantur, tum per se, tum per consanguineos suos, & quia factum nostrum omnino sine ipsorum conniventia turbationem timebat, apud eundem patrem nostrum Dominum Prænestinum effecimus quod Siffrido administrationem Ecclesiæ Maguntinæ concessit, & Hugoni spem bonam, de gratia vestra confisus, in sua electione donavit. Ne igitur quod bene incepit paternitas vestra in nobis aliquo, quod absit, impedimento turbetur, & facta manuum vestrarum detrimentum patiantur, humiliter imploramus ut præfatis electis pro honore vestro & robore vestro, quod idem ipsum est, totum vestrum assensum & favorem apostolicum impertiri dignemini, sicque de nobis speciali plasmate Romanæ matris Ecclesiæ provideat quod diadematis nostræ purpura totus orbis auxiliante Deo per vestræ miserationis gratiam se gaudeat insignitum. Nec miretur sanctitas vestra si totam seriem facti præfati pagina non intulerimus. In proximo enim, concedente Domino, qui vos plenè super omnibus instruent, solennes nuntios ad pedes vestros duximus destinandos.

Sanctitati vestræ presentium insinuatione innotescat quod dilectus & fidelis noster Cameracensis electus de mandato vestro ad nostram accessit presentiam, & de manu nostra regalia sua solemniter recepit. Quoniam autem & in aliis ipsum Romanæ Ecclesiæ fidelem esse cognovimus & devotum, paternitati vestræ pro ipso preces affectuosas porrigimus quatenus cum in iustis petitionibus suis exaudire & negotia ipsius & Ecclesiæ suæ benignè dignemini promovere. Ipsi etenim negotia tamquam & nostra propria reputamus, & promotionem ejus nobis credimus admodum profuturam.

COLONIENSI ARCHIEPISCOPO.

EX uno eodemque negotio te nobis & nos tibi credimus debitores, cum nos tuo deferentes honori plantam irrigaverimus quam plantaras, & tu irrigatam à nobis, sicut plantator diligens, diligenter studueris confovere, dante Domino incrementum. Multum Ecclesiæ Romanæ teneris ex eo quod ipsa, quasi iudicium tuum sequens, reprobavit quod reprobaveras, & quod approbaveras approbavit, & carissimum in Christo filium nostrum illustrem Regem Ottonem in Romanorum Imperatorem electum, & à te coronatum in Regem, in Imperatorem proposuit coronare; ut quod per te faciente Domino feliciter est inceptum, per ipsam felicius consummetur. Nos ergo tuæ fraternitati tenemur, quæ voluntate nostra plenius intellecta, in suo proposito convalescens, tantò amplius in ejusdem Regis dilectionem & devotionem exarsit quanto factum suum ex favore nostro intellexit amplius roborari. Cum ergo Rex ipse tibi post Deum sui honoris primitias, nobis autem consummationem ascribere debeat & ascribat, ad exaltationem ipsius mutuum nobis auxilium exhibere tenemur, ut status ejus prosperitatis de die in diem suscipiat incrementum; ne si respiceremus retro, quod absit, de levitate redargui merito deberemus, & illud evangelicum in nostrum sæpius opprobrium legeretur: *Hic homo cepit edificare, & non potuit consummare.* quod si nobis persistentibus, sicut firmiter persistimus, in incepto, tu ab atrato retraheres manum tuam, quod credere non valemus, tantò amplius incurreres apostolicæ sedis offensam & merereris districtione severiori feriri quanto turpius nobis videreris illudere voluisse, si contra id qualibet occasione venires ad quod nos sæpius tam per litteras tuas quam nuntios induxisti. Credimus enim quod tu ipse in milite tuo proditoris vitium reputares, si is qui te induxisset ad arma, recederet ab armato, & qui te præcessisset in hostem, & tibi procedendi causam & audaciam præstitisset, recederet in congressu, & terga verteret hoste viso. Hæc autem non scribimus tamquam de te talia suspicemur, sed ut ex verbis nostris sumas materiam per quam alios, si qui forsitan retro abire voluerint, increpare valeas vel potius revocare. Cum ergo in facto ipso usque adeo sit processum quod venerabilis frater noster Episcopus Prænestinus apostolicæ sedis Legatus jam approbationem nostram in Theutonia publicavit, fraternitatem tuam monemus & exhortamur

X X x iij

Vide Godesfrid.
ad an. 1201.